

Elise van den Hoven

“Iedereen heeft wel iets met herinneringen”



Het zijn verwarrende tijden. In het beeldscherm praat een enthousiaste onderzoekster over haar project. Fris gewassen en gestreken op maandagochtend 9.34 uur. Hartje Sydney, waar de zon volop schijnt. Aan de andere zijde van de Skype-lijn loopt de zondag ten einde. Bijna middernacht, hartje Eindhoven, waar de regen en wind in het donker om zich heen slaan.

Nee, medelijden hoeven we niet te hebben met dr. Elise van den Hoven. De universitair hoofddocent van de faculteit Industrial Design zit al ruim een jaar in Australië. Met zonneschijn en wind in de rug. De voorbereiding van haar onderzoeksproject is afgerond en het echte werk gaat beginnen. Tot 1 november 2017 heeft ze de tijd om haar project *Materialising Memories* tot een goed einde te brengen. Mede dankzij een Vidi-beurs van NWO is afgelopen zomer een samenwerking op gang gekomen tussen de TU/e en de Australische evenknie UTS. Van den Hoven heeft nu op iedere universiteit twee aio's onder haar hoede. Zij gaan dingen bedenken om het 'alledaagse herinneren' van mensen te ondersteunen. "We verzamelen zo veel digitale media die we helemaal niet gebruiken zoals we zouden willen. Vakantiefoto's bijvoorbeeld. Iedereen heeft ze, veel te veel, niet georganiseerd, waardoor ze

meestal onvindbaar worden. We willen nieuwe manieren bedenken om die media meer toegankelijk en bruikbaar te maken. Er zijn zoveel vragen en kansen. Iedereen mag contact met me opnemen over dit thema. Ja, dat gebeurt nu al. We krijgen veel positieve respons. Iedereen heeft wel iets met herinneringen."

“Ik ben meer van de fysieke herinneringen”

Het geheugenkaartje van haar eigen fototoestel loopt niet snel vol. De lens is selectief en verkiest *landscape* boven *portrait*. "Dan kan ik de foto's gebruiken als screensaver of achtergrondbeeld voor mijn desktop. Eigenlijk ben ik ben meer van de fysieke dingen als het gaat om herinneren", bekent ze. Even later zwaait er een lichtblauw boterhamtrommeltje door het beeld. "Kijk, van de HEMA", lacht ze. "En deze heb ik zelf gespaard van mijn Douwe Egbertspunten." Een blinkende thermoskan flitst voorbij. Dan een sieraadje van vriendin Manon en een plastic armbandje, cadeau gekregen van haar achtjarige nichtje. Simpele dingen die herinneren aan Nederland. En aan Mies Bouwman met haar tv-programma 'Aan de

lopende band.' Teruggeworpen in de tijd. Maar niet lang. Als spin in het onderzoeksproject is Elise twee keer per jaar enkele weken in Eindhoven aanwezig. Ze houdt zich dan bezig met onderzoek. In Sydney verricht ze ook onderwijstaken. Tussen de bedrijven door geeft ze lezingen en bezoekt workshops in Indonesië, Zuid-Afrika - *you name it*. Veel communicatie verloopt via e-mail, Skype, Google Hangouts. "Prima voor de afvinklijstjes, maar ik spreek mensen op de meest rare tijdstippen. Meestal ben ik de pineut tot 's avonds laat," grinnikt ze. Ze draait de vastgekete laptop met enige moeite rond. Een boekenkast, een fiets, wat punaises en papierwerk aan de muur. Het kleine, bescheiden interieur van een 'associate professor'. Door het raam valt fel daglicht. Elise voelt zich senang in Sydney. Een woning met uitzicht op de haven. Pendelend naar het werk op haar fiets langs de waterkant. Een tevreden partner aan haar zijde met eveneens een boeiende baan (firma Dolby). "Dat was een van de eisen voordat we hier naar toe gingen. Anders loopt een relatie snel mank." In de avonduren speelt ze graag 'netbal'. Een typisch Commonwealth spelletje. Bovenop een dakterras, uitkijkend op de skyline van de immens grote stad. Het zou alleen al reden zijn om naar de andere kant van de wereld

te verhuizen. Maar de keuze voor Sydney is vooral genomen op professionele basis. "In Eindhoven zijn we sterk in interaction design; producten met embedded electronics die reageren op een mens. Het gaat vaak om theoretische ontwerpen, de producten zelf bestaan nog niet. De kracht van Sydney ligt vooral in 'craftwork'; het maken van producten, de materiaalkeuze, duurzaamheid. Ik ben in Sydney deels aangenomen om meer interaction design in te brengen."

“Ik werk hier met zeldzame onderzoekers”

"Een ander element dat deze stad interessant maakt: je kunt hier fantastisch samenwerken met cognitief- en neuropsychologen. Meestal doen ze geheugenonderzoek in een lab met artificiële omstandigheden. De proefpersonen zijn vaak studenten van 21 jaar met fictieve opdrachten. Maar mijn onderzoek gaat juist over échte mensen in het échte leven. En hier lopen psychologen rond die dat ook daadwerkelijk onderzoeken. Ze kijken bijvoorbeeld naar de invloed die een fysieke omgeving heeft op herinneren. Dat soort research en onderzoekers is vrij zeldzaam. Dus daar ben ik heel blij mee. Op hun beurt zijn de

'Aussies' heel enthousiast dat ons team hier is neergestreken. Het is een breed onderzoeksterrein en we vullen elkaar goed aan." Elise kent de valkuilen van multidisciplinair onderzoek. Het risico om tussen wal en schip te belanden. Op alle fronten van design, psychologie en technologie zal ze vol aan de bak moeten. "Anders wordt je onderzoek door alle vakgebieden als tweederangs beschouwd. En ik wil juist een significante bijdrage leveren op alle terreinen. Dan is mijn persoonlijke doel geslaagd. Maar het belangrijkste is misschien wel dat mijn vier *Materialising Memories*-aio's het onderzoekstraject succesvol afleggen en hun joint PhD halen." Een beslissing om in het verleidelijke Sydney te blijven, laat op zich wachten. "Dat is nog te ver weg. Het is een fantastische stad om te wonen en te werken. Maar Eindhoven heeft alle mensen die me dierbaar zijn. Als ik er ben, voelt het iedere keer als een warm bad. Ik zou graag ooit terugkeren als voltijd hoogleraar. Wanneer? Dat wisselt. Als jullie nu eens allemaal emigreren naar Sydney is het probleem opgelost."

www.materialisingmemories.com

Interview | Frits van Otterdijk
Foto | Jess Husband